

4T D'ESO · FOPP4 · UNITAT 8

Triar després de l'ESO

Itineraris després de l'ESO, requisits i terminis, ajuts i orientació, cost d'oportunitat, enquadrament i comparar dos camins amb dades

8

PER COMENÇAR

En aquesta unitat aprendràs a...

- 🎯 Descriure les opcions de formació i d'ocupació després de l'ESO i els camins que les connecten.
- 🧭 Llegir els requisits, els terminis i les fonts d'una convocatòria de preinscripció.
- 🔍 Localitzar beques, ajuts i serveis d'orientació, i explicar per a què serveix el consell orientador.
- 💡 Calcular el cost d'oportunitat d'una elecció i separar-ne els costos enfonsats.
- 🛠️ Reconèixer l'enquadrament d'una informació i reescriure-la de manera neutral.
- 📊 Comparar dos itineraris amb dades amb data de consulta i revisar què diu un comparador automàtic.
- 🧩 Construir una comparació de dos itineraris amb una decisió provisional.

SITUACIÓ DE PARTIDA · CAS FICTICI

Una situació de partida

És abril a 4t B de l'Institut Ribera Nord. En Hugo vol un cicle de grau mitjà; a casa prefereixen el batxillerat «per si de cas», i un portal li diu que el batxillerat és «compatible al 92 %» amb ell. Com es tria entre dos camins sense saber què passarà després?

❓ **Quines opcions coneixes per a després de 4t d'ESO? Escriu-les totes, encara que no en sàpigues els requisits.**

❓ **Si una web et diu que una opció és «compatible al 92 %» amb tu, què voldries saber abans de creure-t'ho?**

❓ **Triar un camí ara vol dir no poder canviar després? Dona'n una raó.**

MAPA DE LA UNIDAD

Lo que vamos a ver

- **8.1** Què pots estudiar després de l'ESO
- **8.2** Requisits, accés i calendari
- **8.3** Beques, ajuts i serveis d'orientació
- **8.4** El que deixes en triar: cost d'oportunitat
- **8.5** L'enquadrament: la mateixa informació, una altra decisió
- **8.6** Comparar dos itineraris amb dades

8.1 · MÉS D'UNA PORTA

Camins després de l'ESO

Batxillerat

Dos cursos i diverses modalitats; porta a la universitat, a la FP de grau superior i a l'ocupació.

Formació Professional

Grau bàsic, mitjà i superior, amb una part de la formació a l'empresa.

Altres camins

Ensenyaments artístics i esportius, idiomes, educació de persones adultes i ocupació.

CLAVE

Les **passarel·les** comuniquen les vies: triar-ne una no en tanca cap altra per sempre.

Requisit no vol dir plaça

CONCEPTE	QUÈ ÉS	EXEMPLE
Requisit d'accés	Condició mínima per poder demanar plaça	Un títol, una prova o una edat
Criteri d'admissió	Ordena els qui compleixen quan hi ha més sol·licituds que places	La nota mitjana o la via d'accés
Places	Les que té el cicle	30 places i 45 sol·licituds: només 30 poden entrar

CLAVE

Complir el requisit et permet **demanar** plaça; no te l'**assegura**.

De la sol·licitud a la matrícula

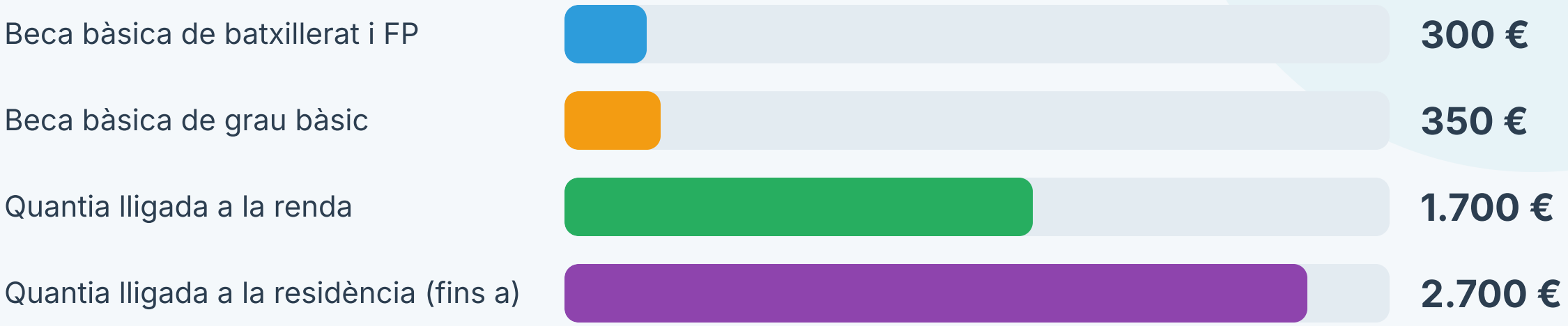
1. **Sol·licitud**
   S'entrega en un termini concret.
2. **Llistes provisionals**
   Es publiquen els admesos.
3. **Reclamació**
   Hi ha uns dies per reclamar.
4. **Llistes definitives**
   Surten les llistes finals.
5. **Matrícula**
   Qui té plaça la fa en el seu termini.

CLAVE

Si no fas la matrícula en termini, **perds la plaça**: passa a una altra persona.

Beques generals 2026-2027

Quanties de les beques generals de l'Estat, en euros.

Font: Reial decret 179/2026, d'11 de març (BOE, 2026).

CLAVE

Les quanties i els terminis **canvien cada curs**: val la convocatòria vigent.

8.4 · CAS · EL DIJOUS DE 17.00 A 20.00

L'agenda de l'Iker

OPCIÓ	TEMPS	A QUÈ RENUNCIA	COST D'OPORTUNITAT
Acabar la base	3 h	Repàs de l'examen i assaig	El repàs
Assaig obert	3 h	Base a temps i repàs	La base a temps
Repàs de Matemàtiques	3 h	Base a temps i assaig	La base a temps

CLAVE

El cost d'oportunitat és **la millor alternativa que deixes**, no la suma de totes.

Les 12 hores d'en Dani

En Dani

Porta 12 hores amb un vídeo, però ara el treball serà un pòster.

1. **El que ja és gastat.** Les 12 hores ja no es recuperen decideixi el que decideixi.
2. **El que queda per davant.** Adaptar el vídeo serien 5 hores més; fer el pòster, 3.
3. **La comparació.** Cal comparar 5 amb 3, no 17 amb 3.

✔️ **Un cost enfonsat no hauria de decidir per tu: si continues només per haver-hi invertit, és inèrcia.**

Mateixa dada, dos enquadraments

Enquadrament positiu

- «De cada 40 alumnes que comencen, 34 l'acaben en dos cursos.»
- Destaca el que s'aconsegueix: un 85 %.
- Tendeix a fer semblar millor el cicle.

VS

Enquadrament negatiu

- «De cada 40 alumnes que comencen, 6 no l'acaben en dos cursos.»
- Destaca el que es perd: un 15 %.
- Tendeix a espantar més, tot i ser la mateixa informació.

CLAVE

Davant d'una xifra, pregunta: **quin grup, quin any, quina font i què s'ha deixat fora?**

🙋 PREGUNTA PER A LA CLASSE

Un portal diu que el batxillerat és «compatible al 92 %» amb en Hugo. Què cal preguntar abans de creure-s'ho?

A D'on surt el número i què suposa sobre en Hugo sense preguntar-li-ho

B Si el 92 % vol dir que tindrà plaça segura

C Si val la pena llegir les fitxes oficials o ja n'hi ha prou amb el número

✔️ El número no és la probabilitat que et vagi bé: depèn de les preguntes i de les dades que usa, i gairebé mai no ho explica. Després cal llegir les fitxes oficials, amb la seva data.

REPASO

Idees clau

- **Opcions després de l'ESO.** Batxillerat: modalitats, fp: bàsic, mitjà i superior, arts, esport i idiomes, persones adultes i ocupació.
- **Accés i suports.** Requisits i admissió, convocatòria, terminis i fonts, beques i ajuts, orientació i consell orientador.
- **Com decidim.** Cost d'oportunitat, costos enfonsats, enquadrament i omissions, mitjanes de grup, no persones.
- **Comparar i decidir.** Plantilla amb font i data, dades, opinions i supòsits, comparadors automàtics, decisió revisable.

PER ACABAR

Per pensar

1 Quin requisit o termini d'uns estudis que t'interessen comprovaries ara, a quina font i amb quina data de consulta?

2 Pensa en una elecció que has de fer aviat: quina és la millor alternativa que deixaries, i hi ha algun cost enfonsat que no hauria de pesar?

3 Quina condició de revisió escriuries per a la teva decisió provisional («Revisaré aquesta decisió si... abans del...»)?

Ara et toca a tu!

Repassa, practica i comprova el que has après.

📝 **Resum**

✅ **Test**

👆 **Interactius**

Llibre, presentacions, resums i tests gratis a **josesande.com**